

Брюксел, 16 ноември 2018 г.
(OR. en)

14216/18

LIMITE

FSTR 75
REGIO 117
FC 67
SOC 698
PECHE 461
CADREFIN 347
JAI 1124
SAN 387
CODEC 1980
RELEX 974

Междуинституционални

досиета:

2018/0196(COD)
2018/0197(COD)
2018/0198(COD)
2018/0199(COD)
2018/0206(COD)

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Законодателен пакет за политиката на сближаване за периода след 2020 г. — Ориентационен дебат

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Политиката на сближаване играе решаваща роля за укрепването на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Европейския съюз чрез намаляване на различията между отделните региони на ЕС в съответствие с член 174 от ДФЕС. Публикуването на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. в началото на май 2018 г. беше последвано от публикуване, на 29 и 30 май, на законодателните предложения на Комисията за политиката на сближаване за периода 2021—2027 г.

С цел увеличаване на сближаването и модернизиране и укрепване на политиката на сближаване, Комисията представи пакет от пет регламента за конфигуриране на „пакета за сближаването“ за периода след 2020 г.:

1. регламент за общоприложимите разпоредби (POP);
2. регламент за Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд (ЕФРР/КФ);
3. регламент относно Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+);
4. регламент относно европейското териториално сътрудничество (Interreg);
5. регламент относно европейския трансграничен механизъм.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА ПРЕГОВОРИТЕ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА И СЛЕДВАЩИ СЪПКИ, ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО

Обсъжданията в рамките на Съвета започнаха веднага след публикуването на предложенията на Комисията от пакета за сближаването. Българското председателство организира презентации и първи обмен на мнения през месец юни 2018 г. От юли нататък австрийското председателство ръководи задълбочено разглеждане на законодателните предложения. В тази си дейност председателството отдаде приоритет на онези части от регламентите, което ще са необходими най-напред, за да се гарантира навременно започване на предстоящия програмен период. За целта от решаващо значение са наличието на опростена система за изпълнение и намаляване на бюрокрацията.

Тази интензивна работа предполагаше много тясно сътрудничество между държавите членки, с провеждането на едно или две заседания седмично на работна група „Структурни мерки“ (SMWP).

Подходът, възприет от австрийското председателство по разглеждането на предложенията, бе ясно очертан от самото начало. На първо място, председателството смята, че предложенията на Комисията са много добра отправна точка за преговорите, с оглед на намаления броя законодателни разпоредби и твърдия ангажимент за избягване на свръхрегулиране и за създаване на по-голяма гъвкавост за държавите членки. На второ място, „по-малкото е повече“ е водещият принцип на австрийското председателство: по-кратките и сбити регламенти повишават в максимална степен гъвкавостта за държавите членки, като всяка държава може да адаптира разпоредбите на национално и/или регионално равнище, както сметне за подходящо.

Регламент за общоприложимите разпоредби (POP)

В работата си SMWP наблегна върху регламента за общоприложимите разпоредби (POP), във връзка с който през септември започна разглеждане член по член с добре обоснован избор: акцент върху разпоредбите, обхващащи (1) Програмирането и стратегическото планиране, (2) Управлението и контрола и (3) Благоприятстващите условия и рамката за качество на изпълнението. Тези три блока съставляват основата, която е нужна на националните и регионалните органи, за да започнат планиране и програмиране на възможно най-ранен етап, с което да се осигури бърз старт и изпълнение на програмите за периода 2021—2027 г. След обсъждания в рамките на подготвителните органи на Съвета, следващите стъпки, предложени от председателството във връзка с POP, са следните:

Гарантиране на основан на нуждите, съразмерен подход за всички: споразумението за партньорство

Споразуменията за партньорство са полезен инструмент за координиране на изпълнението на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014—2020 г. С оглед на преформулирания обхват на POP за периода 2017—2021 г. няколко държави членки изразиха опасенията си относно бъдещата роля и добавената стойност на споразуменията за партньорство. Въпреки че такова споразумение би могло да бъде от полза за държавите членки с голям брой програми и висок дял от приноса на ЕС за инвестиции в работни места и растеж, то може да бъде разглеждано като допълнителна административна тежест в държавите членки с малко на брой програми и/или с по-ниски разпределения на средства. Необходима е известна гъвкавост.

Председателството предлага да има задължително споразумение за партньорство във всички държави членки, освен в следните случаи:

- Когато комбинираните разпределени средства на държава членка за ЕФРР и ЕСФ+ по цел „инвестиции за растеж и работни места“, заедно със средствата по Кохезионния фонд, са под 2,5 милиарда евро (по цени от 2018 г.); или*
- Когато дадена държава членка има общо три програми или по-малко, финансирани по линия на посочените по-горе фондове.*

Фонд „Убежище и миграция“ (ФУМ), Инструментът за управление на границите и визите (ИУГВ) и фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) не следва да бъдат включвани в споразуменията за партньорство.

Постигане на правилния баланс между краткосрочната гъвкавост и дългосрочното планиране: програмиране и средносрочен преглед

Предложението на Комисията предвижда задължително препрограмиране след пет години, през 2025 г., така че програмните органи да могат да реагират на нововъзникващите предизвикателства. Този „средносрочен преглед“ ще бъде съчетан със съответните специфични за всяка държава препоръки (СДП) за 2024 г. Това обаче ограничава възможностите за одобряване на проекти за период от седем години. Трябва да бъде намерен баланс между гъвкавост и стратегическо планиране на дългосрочните инвестиции.

В съответствие с предложения от Комисията подход 5+2, председателството предлага да се извърши задължителен преглед през 2025 г. на основата на съответните специфични за всяка държава препоръки (СДП) за 2024 г.

Програмирането на разпределените средства ще се извършва за целия програмен период. Ако, въпреки това, средносрочният преглед показва, че програмата вече не отговаря на предизвикателствата в дадена държава членка или регион, се извършва подходящо препрограмиране на разпределените средства.

Регламенти относно ЕФРР/Кохезионен фонд и ЕСФ+

По време на австрийското председателство беше отбелязан напредък и по регламентите за отделните фондове, които са част от пакета за сближаването, вследствие на различни ориентационни дебати, проведени с цел да се дадат насоки за започване на преговорите, както и за първоначално разглеждане на членовете.

По отношение на Регламента за ЕФРР/Кохезионния фонд, SMWP внимателно разглежда предложените разпоредби и изясни действащия механизъм между различните цели на политиката и обхвата на подкрепата от ЕФРР и Кохезионния фонд. Като цяло е постигнат бърз и всеобхватен напредък, което прави обозримо постигането на споразумение по този регламент.

Що се отнася до регламента за ЕСФ+, SMWP разглежда подробно неговите специфични цели, както и предложената структура на управление, като е нужна още работа по съответните процеси на вземане на решения от различните направления и по показателите. Постигнат е съществен напредък по специфичните цели на ЕСФ+.

Председателството приканва държавите членки да вземат под внимание постигнатия напредък.

Регламент относно европейското териториално сътрудничество (Interreg)

Стремеж към приемственост и яснота: преразгледана „архитектура“ за Interreg

Настоящото предложение на Комисията съдържа важни промени в „архитектурата“ на Interreg, а именно пет нови „компонента“ с включването на морски трансгранични програми в транснационалния компонент (2) на политиката, определянето на отделен компонент (3) за най-отдалечените региони, премахването на две области на политиката по компонент „Междурегионално сътрудничество“ (4) и въвеждането на нов компонент 5 относно междурегионалните иновационни инвестиции.

Въпреки че държавите членки приветстват новия компонент 3 за най-отдалечените региони, по другите области е нужно допълнително обсъждане. Като цяло председателството счита, че „архитектурата“ на Interreg би спечелила от възможно най-голяма приемственост по отношение на програмните области и яснота по отношение на целите. Желателно би било също да има по-тесни връзки между предложения компонент 5, стратегиите за интелигентно специализиране и основната помощ по ЕФРР.

Председателството предлага „архитектурата“, предложена в регламента за Interreg, да бъде коригирана така, че да остане максимално близка до предложената за периода 2014—2020 г., като са включени следните „направления“:

- Направление „Interreg A“ за морско и сухоземно трансгранично сътрудничество;*
- Направление „Interreg B“ за транснационално сътрудничество; и*
- Направление „Interreg C“ за междурегионално сътрудничество.*

Съществуващите програми и в трите направления следва да продължат в максимална степен.

Като изключение от горепосочения „принцип на приемственост“, сътрудничеството на най-отдалечените региони следва да бъде организирано съгласно предложеното от Комисията и да бъде определено като отделно, четвърто направление „Interreg D“ за най-отдалечените региони.

В същото време се предлага предложението за компонент 5 да бъде преместено от Interreg към ЕФРР и допълнително да се определи неговият обхват като специална инициатива в регламента за ЕФРР.

Регламент относно европейския трансграничен механизъм

Австрийското председателство работи също по правните последици и потенциалното използване на предложения регламент за европейски трансграничен механизъм, включително по специален семинар в сътрудничество с правителството на Люксембург.

Държавите членки изразиха подкрепа за идеята за намаляване на нежеланите трансгранични последици. Самото предложение обаче повдигна множество въпроси, по-специално относно доброволния характер на такъв инструмент, относно допълнителната административна тежест и пълното признаване на съществуващите механизми, като например двустранни споразумения и държавни договори.

Председателството приканва държавите членки да вземат под внимание постигнатия напредък.

III. ВЪВ ВРЪЗКА С ДЕБАТА

С оглед насочване на по-нататъшните обсъждания в рамките на подготвителните органи на Съвета и за предоставяне на насоки за бъдещата работа, председателството предлага следните въпроси за обсъждане:

Въпрос 1

Министрите съгласни ли са с предложенията на председателството, изложени по-горе?

Въпрос 2

Министрите считат ли, че извън обхвата на тези предложения има други ключови въпроси, които изискват допълнително внимание (и не са включени в обсъжданията на МФР)?